

פרשת בהר – שלישי

(יט) וַנִּתְּנָה הָאָרֶץ פְּרִיָּה וְאִכְלֹתָם לְשִׁבְעַ וַיִּשְׁבְּתָם לְבִטָּח עָלֶיהָ:

יט וְתַתִּין אֶרְעָא אִבְהַ, וְתִכְלוּן לְמִסְבַּע; וְתַתְּבוּן לְרַחֲצָן, עָלֶיהָ.

כ"י < וַנִּתְּנָה הָאָרֶץ וּגְוִי־וּשְׁבָתָם לְבִטָּח עָלֶיהָ: שְׁלֹא תִדְאָגוּ מִשְׁנַת בְּצָרָת. וְאִכְלֹתָם לְשִׁבְעַ: אִף בְּתוֹךְ הַמַּעֲיִם תִּהְיֶה בּוֹ בְּרָכָה:

(כ) וְכִי תֹאמְרוּ מִה־נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרַע וְלֹא נֶאֱסַף אֶת־תְּבוּאָתָנוּ:

כ וְאֶרֶי תִּמְרוּן, מָא נִיכּוֹל בְּשִׁתָּא שְׁבִיעִיתָא: הָא לֹא נִזְרַע, וְלֹא נִכְנוֹשׁ יִתְּ עַל־לִתְנָא.

כ"י < וְלֹא נֶאֱסַף: אֶל הַבַּיִת. אֶת־תְּבוּאָתָנוּ: כְּגוֹן יֵין וּפְרוֹת הָאֵילָן וּסְפִיחֵי הַבָּאִים מֵאֲלֵיהֶם:

(כא) וְצִוִּיתִי אֶת־בְּרַכְתִּי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית וַעֲשֹׂת אֶת־הַתְּבוּאָה לְשִׁלְשׁ הַשָּׁנִים:

כא וְאַפְקִיד יִתְּ בְּרַכְתִּי לְכוּן, בְּשִׁתָּא שְׁתִּיתִיתָא; וְתַעֲבִיד, יִתְּ עַל־לִתָּא, לְתֵלֶת, שְׁנִין.

כ"י < לְשִׁלְשׁ הַשָּׁנִים: לְמַקְצַת הַשְּׁשִׁית, מִנִּסָּן וְעַד רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְלִשְׁבִיעִית וְלִשְׁמִינִית, שִׁזְרְעוּ בְּשְׁמִינִית, בְּמִרְחָשׁוֹן וַיִּקְצְרוּ בְּנִיסָן:

(כב) וְזָרַעְתֶּם אֵת הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת וְאִכְלֹתָם מִן־הַתְּבוּאָה יֵשֵׁן עַד | הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת עַד־בּוֹא תְּבוּאָתָהּ תֹאכְלוּ יֵשֵׁן:

כב וְתִזְרְעוּן, יִתְּ שִׁתָּא תְּמִינִיתָא, וְתִכְלוּן, מִן עַל־לִתָּא עֲתִיקָא; עַד שִׁתָּא תְּשִׁיעִיתָא, עַד מִיעַל עַל־לִתָּה תִּכְלוּן, עֲתִיקָא.

כ"י < עַד הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת: עַד חֹג הַסְּכּוֹת שֶׁל תְּשִׁיעִית, שֶׁהִיא עֵת בֹּא תְּבוּאָתָהּ שֶׁל שְׁמִינִית לְתוֹךְ הַבַּיִת, שְׁכָל יָמוֹת הַקֵּיץ הָיוּ בְּשָׂדֶה בְּגִרְנוֹת וּבְתִשְׂרֵי הוּא עֵת הָאָסִיף לַבַּיִת. וּפְעָמִים שֶׁהִיתָה צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת לְאַרְבַּע שָׁנִים בְּשִׁשִּׁית, שֶׁלִּפְנֵי הַשְּׁמִטָּה הַשְּׁבִיעִית, שֶׁהֵן בְּטָלִין מַעֲבֹדֶת קָרַקַע שְׁתֵּי שָׁנִים רְצוּפוֹת: הַשְּׁבִיעִית וְהַיּוֹבֵל; וּמִקְרָא זֶה נֶאֱמַר בְּשָׂאֵר הַשְּׁמִטוֹת כָּלֵן:

(כג) וְהָאָרֶץ לֹא תִמְכַּר לְצִמְתָּת כִּי־לִי הָאָרֶץ כִּי־גֵרִים וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי:

כג וְאֶרְעָא, לֹא תִזְדַּבֵּן לְחִלּוּטִין אֶרֶי דִּילִי, אֶרְעָא: אֶרֶי דִּירִין וְתוֹתְבִין אֲתוּן, קִדְמִי.

כ"י < וְהָאָרֶץ לֹא תִמְכַּר: (ת"כ) לִתֵּן 'לְאוֹעַל חֲזָרַת שְׁדוֹת לְבַעָלִים בַּיּוֹבֵל, שְׁלֹא יִהְיֶה הַלּוֹקַח כּוֹבֵשָׁה. לְצִמְתָּת: לְפִסִּיקָה, לְמִכִּירָה פְּסוּקָה עוֹלָמִית. כִּי־לִי הָאָרֶץ. (ת"כ) אֵל תִּרַע עֵינְךָ בָּהּ, שְׂאִינָה שְׁלֹךְ: כִּי־לִי הָאָרֶץ.

(כד) וּבְכָל אֶרֶץ אַחֲזַתְכֶם וּבְכָל אֶרֶץ אַחֲזַתְכֶם: תִּתְּנוּ לְאֶרְעָא.

כד וּבְכָל, אַחְסָנְתְּכוּן, פְּרָקְנָא, תִּתְּנוּן לְאֶרְעָא.

כ"י < וּבְכָל אֶרֶץ אַחֲזַתְכֶם: (ת"כ) לְרַבּוֹת בָּתִּים וְעַבְד עֲבָרִי, וְדָבָר זֶה מִפְּרֹשׁ בְּקִדּוּשֵׁין. וְלִפִּי פֶּשׁוּטוֹ, סְמוּךְ לְפִרְשָׁה שְׁלֹאֲחֶרִיו, שֶׁהַמוֹכֵר אַחֲזָתוֹ רִשְׁאִי לְגֻאָלָּהּ לְאַחַר שְׁתֵּי שָׁנִים, אוֹ הוּא, אוֹ קְרוֹבוֹ, וְאֵין הַלּוֹקַח יָכוֹל לַעֲכֹב: